

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH DUSZPASTERSTWA RZYMSKOKATOLICKIEJ PARAFII ŚWIĘTEGO WAWRZYŃCA WE WROCŁAWIU

W związku z wejściem w życie w dniu 15 lutego 2024 roku ustawy z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (zwanej też „ustawą Kamilka”) i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa państwowego i kościelnego, z dniem 19 lipca 2024 r. wprowadzamy do stosowania w parafii „Standardy Ochrony Małoletnich” [zwane dalej *Standardami*], których podstawowym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim [w rozumieniu niniejszych *Standardów* małoletnim jest osoba, która nie ukończyła osiemnastego roku życia], dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

**DUSZPASTERSTWO RZYMSKOKATOLICKIEJ PARAFII
ŚWIĘTEGO WAWRZYŃCA
JEST PROWADZONE PRZEZ MISJONARZY KLARETYNÓW,
KTÓRYM SZCZEGÓLNIIE ZALEŻY NA DOBRU DZIECKA I JEGO
WSZECHSTRONNYM ROZWOJU W ROZUMIENIU KATOLICKIM.
W ZWIĄZKU Z TYM WPROWADZAMY STANDARDY OCHRONY DZIECI.**

Standard 1. Stworzenie i zachowanie bezpiecznego środowiska w naszej parafii

1. Polityka ochrony małoletnich w parafii dotyczy szczegółowych zasad ich bezpieczeństwa i sposobów ochrony, czyli:

- rekrutacji personelu i osób zaangażowanych duszpastersko w parafii;
- bezpiecznych relacji pomiędzy dorosłymi zatrudnionymi i pomagającymi duszpastersko w parafii a małoletnimi;
- bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi;
- bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych;
- zasady ochrony wizerunku i danych osobowych;
- sposobu reagowania w parafii na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej czy seksualnej i zasad prowadzenia księgi interwencji [por. Standard 2];
- pomocy osobom pokrzywdzonym.

2) *Standardy* zatwierdzone i podpisane przez proboszcza są dostępne w parafii i podane do publicznej wiadomości, na stronie internetowej parafii: <http://www.wawrzyniec.klaretyni.pl/> oraz dostępne do wglądu w Kancelarii Parafii.

Standard 2. Weryfikacja, delegowanie i edukacja duchownych, osób konsekrowanych i świeckich pracujących z małoletnimi w parafii

1) Obowiązki proboszcza parafii

Do obowiązków proboszcza naszej parafii należy wdrażanie w życie *Standardów*. Za niestosowanie *Standardów* w parafii odpowiedzialność personalnie ponosi jej proboszcz, również wobec prawa.

O każdej osobie (również o sobie samym) zaangażowanej w parafii i mającej kontakt z małoletnimi w obszarze związanym z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi proboszcz parafii uzyskuje dane z *Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym*; pobiera je osobiście przez stronę internetową Ministerstwa Sprawiedliwości. Dokument zawierający informacje z ww. rejestru proboszcz parafii przechowuje w wersji papierowej w archiwum parafialnym w dokumentach dotyczących ochrony małoletnich.

Dodatkowo, przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności (np. wolontariackiej) związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi proboszcz parafii ma obowiązek uzyskania od tej osoby informacji z *Krajowego Rejestru Karnego* w zakresie przestępstw określonych w rozdz. XIX k.k. (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV k.k. (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości) oraz w zakresie art. 189a k.k. (handel ludźmi), art. 207 k.k. (znęcanie się nad osobą najbliższą lub pozostającą w stosunku zależności) oraz przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Jeżeli taka osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, powinna wybrać zaświadczenie o niekaralności z odpowiedniego urzędu kraju, którego jest obywatelem, jeżeli zaś w ciągu ostatnich dwudziestu lat zamieszkiwała za granicą, powinna złożyć stosowne oświadczenie (załącznik: *Oświadczenie*). Oryginały wyżej wymienionych zaświadczeń i oświadczeń należy przechowywać w archiwum parafialnym w formie papierowej.

Obowiązkiem proboszcza parafii jest również odebranie od każdej z osób zaangażowanych w parafii (duchownych i świeckich) i mających kontakt z małoletnimi deklaracji respektowania *Standardów* (załącznik: *Deklaracja*).

Jeśli nasza parafia zatrudni firmy z zewnątrz lub udostępni pomieszczenia podmiotom zewnętrznym, a ich działalność nie będzie obejmować kontaktu z małoletnimi, zadamy o to, aby małoletni nie przebywali sami w obecności osób z zewnątrz. Jeśli będzie taka potrzeba, aby te osoby lub zarządcę podmiotu zewnętrznego zapoznać ze *Standardami* a także przyjąć od nich deklarację respektowania *Standardów* (załącznik: *Deklaracja*) będziemy tego wymagać.

Deklaracje respektowania *Standardów* należy przechowywać w archiwum parafialnym. Parafia posiada księgę interwencji w postaci segregatora, w której będą dokumentowane (w formie notatek służbowych) wszelkie podjęte działania dotyczące

ochrony oraz interwencji i pomocy. Księgę interwencji prowadzi się zgodnie z zasadami ochrony danych wrażliwych. Notatką z książki interwencji sformułowaną według wytycznych (załącznik: *Notatka*) posługujemy się np. przy zgłoszeniu sprawy do odpowiednich organów państwowych i kościelnych (np. MOPS, prokuratura, kościelny delegat ds. ochrony dzieci i młodzieży).

2) Obowiązki duszpasterzy dzieci

Duszpasterze dzieci będą:

- czuwać nad własną dojrzałością emocjonalną, psychiczną, duchową;
- starać się o dobór wierzących, rzetelnych, zweryfikowanych i odpowiednio przeszkolonych osób do pełnienia funkcji animatorów, wychowawców itd.;
- wspierać małych w ich rozwoju ku dojrzałości;
- dbać o respektowanie zasad kultury (wobec małych i między nimi);
- czuwać nad równym traktowaniem wszystkich małych, z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb i osobistych uwarunkowań;
- dbać o przestrzeganie prawa do nienaruszalności cielesnej i prywatności;
- organizować działania duszpasterskie w miejscach bezpiecznych;
- utrzymywać kontakt z rodzicami małych;
- dbać o przestrzeganie zasad prywatności i ochrony wizerunku oraz danych osobowych małych.

Standard 3. Sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania

- W przypadkach przemocy fizycznej, psychicznej bądź seksualnej, gdy sprawcą jest osoba dorosła lub mały, proboszcz naszej parafii zgłasza ten fakt zgodnie z prawem do organów ścigania lub/oraz do delegata właściwej instytucji kościelnej.
- Jeżeli sprawa dotyczy osoby duchownej oskarżonej o niewłaściwe zachowanie wobec małego, stosujemy się do obowiązujących w Archidiecezji Wrocławskiej Wytycznych dotyczących ochrony dzieci i młodzieży w Archidiecezji Wrocławskiej z dnia 1 czerwca 2019 r.
- Gdy sprawa dotyczy niewłaściwego zachowania osób świeckich zatrudnionych w parafii bądź wolontariuszy, sprawę analizujemy i badamy oraz podejmujemy adekwatne kroki w zależności od tego, czego dotyczyło to zachowanie. Każdorazowo podejmujemy z tą osobą rozmowę i jeśli zajdzie taka potrzeba, to okresowo lub na stałe wycofujemy ją z pracy duszpasterskiej.
- Jeśli niewłaściwe zachowanie dotyczy małego, zawiadamiamy jego rodziców i wraz z nimi podejmujemy odpowiednie działania.
- Jeśli sprawa dotyczy niewłaściwych zachowań małych wobec siebie nawzajem, niezwłocznie zawiadamiamy ich rodziców i wraz z nimi podejmujemy odpowiednie działania.

- Każdą informację o niewłaściwym zachowaniu traktujemy poważnie, gdyż jest działaniem prewencyjnym.
- Jeśli jakakolwiek osoba dorosła zaangażowana w pracę duszpasterską w parafii dowie się od małoletniego, że doświadcza on przemocy, automatycznie ma obowiązek zastosowania się do art. 304 k.p.k. mówiącego o tym, że każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

Standard 4. Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym

- Osoba zaufana: p. Marta Dziewierska – Kołat, psycholog – terapeuta. Kontakt – mail: martadziewierska@gmail.com
- Każda osoba, która mówi o doświadczanej przez siebie krzywdzie, zostanie przyjęta z szacunkiem i uważnie wysłuchana.
- Osoba skrzywdzona otrzyma informację o możliwych formach pomocy, z której może skorzystać na terenie parafii lub poza nią.
- Troska duszpasterska wobec osoby skrzywdzonej i jej bliskich będzie polegać przede wszystkim na życzliwym wysłuchaniu i pomocy w odbudowaniu jej więzi z Bogiem i zaufania do Kościoła i jest podejmowana w porozumieniu z diecezjalnym duszpasterzem ds. pomocy duchowej osobom skrzywdzonym.
- Jeśli osobą skrzywdzoną jest małoletni, pomoc otrzyma również jego rodzina.

Jeśli zgłoszenie dotyczy przestępstwa określonego w prawie karnym i/lub karnym, osoba przyjmująca zgłoszenie postępuje zgodnie z odpowiednimi procedurami określonymi przez prawo świeckie i kościelne.

Wszelkie działania i uzyskane informacje objęte są zasadą poufności. Pamiętajmy, aby osoby skrzywdzonej, nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.

Standard 5. Sposób postępowania z podejrzanymi i oskarżonymi o wykorzystanie seksualne lub przemoc

Do naszej parafii mogą należeć osoby, które są podejrzane lub oskarżone o różne przestępstwa bądź mają wyrok w zawieszeniu, czy też wróciły do środowiska po odbytych wyroku. Troszczymy się o to, aby te osoby nie pracowały z małoletnimi, natomiast zostaną objęte opieką duszpasterską.

Gdy osobą podejrzaną lub oskarżoną o przemoc fizyczną, psychiczną lub seksualną wobec małoletniego jest pracownik lub wolontariusz parafialny, proboszcz parafii odsuwa taką osobę od podejmowanej pracy związanej z kontaktem z małoletnimi na czas wyjaśnienia sprawy lub do czasu decyzji prokuratury oraz obejmuje ją stosowną opieką (psychologiczną, duszpasterską).

W procesie wyjaśniania sprawy oraz w podawaniu informacji należy zadbać o zachowanie ochrony dobrego imienia domniemanego sprawcy.

Standard 6. Zasady chroniące małoletnich w obszarze parafialnym

1) Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim

- wszystkie spotkania z małoletnimi na terenie naszej parafii organizowane są w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i do tego przygotowanych;
- nie można przebywać z małoletnim sam na sam w warunkach odizolowanych; jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania, nie odbywa się ono w sekrecie (zalecane powiadomienie rodziców lub przełożonego) i w warunkach odizolowanych; indywidualnych spotkań z małoletnimi w nieroztropny sposób nie mnożymy ani nie przedłużamy; spotkania nie będą odbywać się w późnych godzinach wieczornych lub nocą;
- małoletni nie przebywają w parafialnych pomieszczeniach mieszkalnych bez opieki rodzica lub opiekuna prawnego;
- małoletni zawsze pozostają pod opieką osoby dorosłej; podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą być pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych ani nie mogą przyjmować ich w obecności małoletnich;
- małoletni na terenie naszej parafii nie mogą przebywać pod wyłączną opieką innego małoletniego, chyba że inaczej stanowią regulaminy religijnych ruchów duszpasterstwa poza parafialnego w tym wypadku stosuje się standardy opracowane przez te grupy;
- osoby te powinny być odpowiednio uformowane, przygotowane i pełnić posługę pod okiem dorosłych;
- nie przewozimy małoletnich prywatnymi samochodami, zwłaszcza w pojedynkę, bez wiedzy i wyraźnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych;
- nie dotykamy dzieci wbrew ich woli ani w sposób nieadekwatny do relacji duszpasterskich lub wychowawczych;
- nie robimy zdjęć małoletnim i nie filmujemy ich bez zgody ich rodziców/opiekunów; nie upubliczniamy zdjęć, filmów z udziałem małoletnich bez pisemnej zgody ich rodziców lub opiekunów prawnych, z wyjątkiem zdjęć dużych grup w miejscach publicznych (np. grupowe zdjęcie z I Komunii świętej czy bierzmowania).

2) Zasady ochrony dotyczące wyjazdów

1. Poniższe zasady organizacji wyjazdów z dziećmi i młodzieżą są uzupełnieniem przepisów zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej. Organizując wszelkiego typu wyjazdy wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży, należy pamiętać o wymogach prawnych zawartych w Ustawie z dnia 11 września 2015 roku o zmianie Ustawy o systemie oświaty i Ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1629) oraz w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Na-

rodowej z dnia 30 marca 2016 roku w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2016 r. poz. 452).

2. Obowiązującą zasadą doboru osób, które w dziełach parafialnych i diecezjalnych sprawują pieczę nad dziećmi i młodzieżą, jest ich weryfikacja w rejestrze prowadzonym przez Ministerstwo Sprawiedliwości na podstawie Ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 405); zaleca się także wymaganie przedłożenia przez te osoby aktualnego wypisu z Krajowego Rejestru Karnego. Za wspomnianą weryfikację opiekunów odpowiedzialny jest podmiot organizujący spotkanie, ale również każda osoba samodzielnie może dokonać autoweryfikacji.
3. Wszystkie wycieczki, wyjazdy, turnusy wakacyjne powinny być starannie planowane i w sposób formalny dokumentowane ze szczególnym uwzględnieniem kwestii transportu, zakwaterowania, planu dnia oraz bezpieczeństwa. Należy także zadbać o stosowne ubezpieczenia, zgodnie z wymogami prawa polskiego albo krajów, w których będą przebywać wychowankowie oraz ich opiekunowie.
4. W czasie wyjazdów należy zwrócić uwagę na zachowania podopiecznych mogące wskazywać na ich problemy z aklimatyzacją w grupie, trudności w nawiązywaniu kontaktów z rówieśnikami oraz problemy w zakresie radzenia sobie z sytuacjami trudnymi w grupie rówieśników. Zadaniem wychowawcy jest podjęcie odpowiednich działań zmierzających do zniwelowania ww. trudności.
5. Szczególną uwagę należy wykazać w stosunku do tych podopiecznych, których zachowanie może stwarzać zagrożenie, budzić niepokój lub być źródłem trudności dla innych osób. Nikt nie może bagatelizować sygnałów mogących wskazywać na: izolowanie się podopiecznego w grupie, przejawy agresji, konflikty między podopiecznymi, pojawiające się wśród wychowanków zachowania seksualne nieadekwatne do ich wieku, wykorzystywanie przez rówieśników zagubienia i nieporadności słabiej przystosowanych do radzenia sobie w grupie. W takich sytuacjach należy zawsze adekwatnie reagować.
6. Należy poświęcać więcej uwagi wychowankom, którzy nie radzą sobie emocjonalnie w kontaktach z rówieśnikami i kontrolować czy sytuacja nie stanowi dla nich zbyt dużego obciążenia lub zagrożenia. W takich okolicznościach należy wyjaśnić zaistniałą sytuację oraz podjąć odpowiednie czynności zapewniające bezpieczeństwo podopiecznych. W sytuacjach zagrożenia należy zgłosić problem przełożonemu, a w uzasadnionych przypadkach rodzicom, opiekunom, odpowiednim władzom.
7. Na każdy wyjazd z dziećmi i młodzieżą, po uprzednim zapoznaniu rodziców (opiekunów prawnych) z programem wyjazdu, organizator wyjazdu zobowiązany jest uzyskać ich pisemną zgodę. Rodzice powinni zostać poinformowani o numerze telefonu, pod którym będą mogli uzyskać informacje o dziecku podczas jego wyjazdu.
8. Podczas wyjazdów należy zadbać o odpowiednią proporcję mężczyzn i kobiet w gronie wychowawców, stosownie do liczby chłopców i dziewcząt w grupie.

9. Na początku wyjazdu wychowawcy mają obowiązek zapoznać uczestników z obowiązującymi podczas niej zasadami i regulaminem, i odnotować ten fakt w dokumentacji.
10. Należy zwrócić uwagę, aby czas przeznaczony na odpoczynek nocny zaplanowano w sposób zgodny z normami bezpieczeństwa. Szczególną uwagę należy poświęcić rozplanowaniu miejsc noclegowych. Sypialnie chłopców i dziewcząt powinny być odseparowane i nadzorowane przez personel tej samej płci, co przebywający w nich wychowankowie.
11. Opiekunowie nie powinni nocować w pomieszczeniu, w którym nocują dzieci lub młodzież. W sytuacji szczególnej, wymagającej od członka personelu pozostania w nocy w sypialni z wychowankiem, powinien on o tym fakcie powiadomić inną osobę dorosłą: przełożonego lub kierownika wycieczki oraz, jeśli to możliwe, rodzica (opiekuna prawnego) wychowanka. Niedopuszczalne jest spanie opiekuna i wychowanka na tym samym pościu.
12. Wychowawca powinien na bieżąco przekazywać organizatorowi informacje na temat zdarzeń mających miejsce w trakcie organizowanych spotkań, które mogą stanowić zagrożenie dla ich uczestników, oraz sygnalizować potrzebę podjęcia interwencji ze strony organizatorów w przypadku dostrzeżonych problemów.

Z Instrukcji *Wytyczne dotyczące ochrony dzieci i młodzieży w Archidiecezji Wrocławskiej* z dnia 1 czerwca 2019 r.

3) Zasady ochrony dotyczące kontaktów przez media oraz udostępniania z Internetu

1. Parafie, wspólnoty i wszelkie dzieła Archidiecezji Wrocławskiej, które zapewniają dzieciom i młodzieży dostęp do Internetu, są zobowiązane podejmować działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające. Mają też zapewnić dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach. Niniejszy punkt nie dotyczy sytuacji, w których wychowankowie korzystają z Internetu poprzez własne urządzenia umożliwiające bezpośredni dostęp do sieci.
2. Upoważniony do nadzoru opiekun ma obowiązek informowania podopiecznych o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu i powinien on nad tym czuwać.
3. Każdemu podopiecznemu należy przydzielić indywidualny login i hasło, umożliwiające korzystanie z Internetu na terenie parafii czy innej placówki, oraz poinformować go o konieczności zachowania loginu i hasła w tajemnicy. Dostęp wychowanka do Internetu możliwy jest wyłącznie poprzez serwer instytucji po podaniu indywidualnego loginu i hasła wychowanka, jeśli zostały przydzielone.
4. Na wszystkich komputerach na terenie placówki z dostępem do Internetu powinno być zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie filtrujące treści in-

- ternetowe, oprogramowanie monitorujące korzystanie z Internetu, oprogramowanie antywirusowe, oprogramowanie antyspamowe, fire wall.
5. Okresowo należy sprawdzać, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści ustala się, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzania.
 6. W sytuacji opisanej w punkcie 5 pedagog lub psycholog, lub inna upoważniona osoba, przeprowadza z podopiecznym rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
 7. Niezależnie od wieku czy statusu danego internauty niedozwolone jest korzystanie w Internecie na terenie danej placówki z treści sprzecznych z zasadami etyki i moralności chrześcijańskiej.
 8. Podopieczni nie powinni bez kontroli korzystać z ogólnodostępnych, a tym bardziej prywatnych komputerów ich opiekunów (świeckich i duchownych), a jeśli to czynią, to należy kontrolować, czy podejmowane tam czynności i przeglądane treści nie są dla którejś ze stron niebezpieczne lub niezgodne z prawem.
 9. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy zostanie uzyskana informacja, że podopieczny, korzystając z Internetu, doświadcza jakiegokolwiek krzywdy, należy podjąć wszelkie możliwe działania zgodne z dobrem dziecka.

Z Instrukcji *Wytyczne dotyczące ochrony dzieci i młodzieży w Archidiecezji Wrocławskiej* z dnia 1 czerwca 2019 r.

Standard 7. Zapewnienie jakości i ciągłości działań w zakresie prewencji

Pracownicy i wolontariusze pełniący funkcje wychowawcze lub formacyjne są zaznajomieni ze *Standardami* obowiązujących w parafii. Powinni posiadać zaktualizowaną wiedzę dotyczącą:

- rodzajów przemocy (fizycznej, psychicznej i seksualnej);
- rozpoznawania oznak przemocy (w tym wykorzystania seksualnego);
- strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej);
- prowadzenia rozmowy na temat doznanej krzywdy;
- zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie.

Dokument zawierający obowiązujące w parafii *Standardy* będziemy aktualizować co dwa lata.

Ewaluacja dokumentu dokonywana jest przez proboszcza parafii.

Dokument wchodzi w życie z dniem 19 lipca 2024r.

o. Aleksander Bober CMF
proboszcz